OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Per 6 maanden voor Soerabaya . . . . . . ƒ 7.50
" " " Java . . . . " 9.—
" " " Buitenbezittingen . . . " 10.—
" " " Nederland . . . . . . " 13.—
De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

ZEVENDE JAARGANG.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

№ 80, DONDERDAG 6 OCTOBER 1859.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 1sten *October* 1859 N°. 78.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk tevens griffier bij den landraad te Toeban (residentie Rembang) W. A. Claasz.

BENOEMD:

Tot tweeden deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia, de deurwaarder bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia, J. C. de Heus.

BEVORDERD:

Tot adsistent der derde klasse bij de theecultuur, de opziener der eerste klasse bij die cultuur F. G. Anthonijsz.

Tot onder commies der eerste klasse bij de recherche te Batavia, de onder commies der tweede klasse W. H. Willemse.

BIJ 'S LANDS BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN

Tot opzigter der eerste klasse, de opzigter der tweede klasse J. G. R. de Lavalette.

GOEDGEKEURD:

Dat door den resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo.

IS BENOEMD:

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Bandjermassing, de steenkolen-pakhuismeester J. F. Stoll.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bij het groot militair hospitaal te Willem I, de apotheker der tweede klasse L. C. van der Veen, thans te Soerabaya.

GOEDGEKEURD;

Dat door het Militair Departement:

IS GEPLAATST:

Bij het 7de bataillon de tweede luitenant P. E. J. H. van Dompseler, onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Bij het 5de bataillon, de eerste luitenant G. L. N, Britt, van het garnizoens-bataillon, van Celebes en onderhoorigheden.

Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant A. C. H. Ahn, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 12de bataillon (Djambi), de kapitein J. G. G. H. Strengnaerts, van het garnizoens-bataillon te Palembang;

Bij het 16de bataillon, de tweede luitenant A. G. C. E. W. von Dem Bussche Ippenburg, van het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten;

Bij het 17de bataillon de kapitein J. V. Kriesfeld, van het 15de bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de kapiteins P. A. Muller en C. A. Schuak en de eerste luitenant J. C. de Lach de Bere, de eerste van het 15de en de twee laatsten van het 17de bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon te Palembang, de kapt. G. F. T. Lange en de tweede luitenants G. S. C. Klerk en P. de Riemer, de beide eersten van het 7de en de laatste van 1ste bataillon.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als onder-intendant der tweede klasse, de betaalmeester der eerste F. Bosch.

Marine Departement.

Tot machinist aan het drijvend droogdok te Onrust, de machinist bij een der onderdeelen van het marine-établissement te Soerabaya G. Verhoef.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van den 24 en 28 September no. 77. en 78 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Commissarissen te Banjoemaas van wijlen den europ. fuselier J. G. Perrier,

Door het Collegie van Boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den gepensioneerden boomwachter Achmat Poeloe.

Door de Agenten der Bataviasche Wees- en Boedelkamer te Bandong, van wijlen J. Greving Helwig.

Door de gecommitteerden in onchristen sterfboedels te Cheribon, van wijlen de chinezen Tan Pie en Tan Swie Koen.

Door de Agenten der Samarangsche Weeskamer te Pekalongan, van wijlen W. A. de Roos, in leven sergeant-instructeur der pradjoerits. en P. J. van der Rijst, in leven timmerman.

Door de Boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den chineeschen handelaar Took Ko Swie.

Door de Weeskamer te Soerabaija, van wijlen Adriaan Jansen, Frans Laurensz. de Vriese, Louisa Engelina Heim.

Door de Boedelkamer te Pekalongan, in den insolventen boedel van den chinees Oeij Kongtjiep.

Door de Weeskamer te Batavia, in het faillissement van den arabier Sech Achmat bin Taleb.

Door de Weeskamer te Soerabaija, in het faillissement van den arabier Said Achmat bin Djafar Assegaf.

Door den toegevoegden Procureur te Samarang, de schuldeischers van Antonia van Eekhout.

De Resident van Soerabaya, aan de ordonnantie van den 3e September 1859 (staatsblad N°. 64), bepalende de inwisseling der enkele en halve duiten, de meestmogelijke bekendheid onder de inlandsche bevolking dezer residentie wenschende te geven, roept daartoe langs dezen weg de medewerking in, niet alleen van alle landsdienaren, maar evenzeer van iederparticulier, en meer in het bijzonder van ieder fabrikant, ondernemer van werken en ieder ander, die inlandsch werkvolk in zijne dienst heeft, ten einde aan de inlanders, met welke zij door hun ambt of beroep in aanraking komen, duidelijk te maken.

Dat van den eersten October tot en met den laatsten November aanstaande, bij de landskassen te Soerabaya en Grissee, alsmede bij de kantoren van den Assistent Resident van Sidho-Ardjo en Modjokerto en bij de der collecteurs te Lamongan en Sidhaijoe, dagelijks (zon en feestdagen uitgezonderd) gelegenheid zal bestaan, tot de verwisseling van enkele en halve duiten tegen zilveren standpenningen, recepissen en zilveren en koperen pasmunt, deze beide laatste in ruime hoeveelheid.

Dat voor zes duiten, vijf centen, of voor een honderd twintig duiten, een gulden zilver in verwisseling worden gegeven, terwijl mindere bedragen dan zes duiten, worden verrekend volgens herleidingstafelen, die bij de verwisseling kantoren ter inzage liggen, en eindelijk dat de enkele en halve duiten na ultimo November niet meer gangbaar zullen zijn.

SOERABAYA, (1224) *De Resident voornoemd,*
den 28*sten September* 1859. VAN DER WIJCK.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand October op den 18den.
" " " November " " 2den en 18den.
" " " December " " 3den " 19den.
des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 7den October 1859.

Bij de heeren Maijor Matzen & Co aan de Kalimaas van 3 vaartuigen. (1223)

Op Maandag den 10*den October* 1859.

Bij den heer Ledeboer aan de Kalimaas van den boedel van wijlen den heer Poolman.

DE KUSTVAARDER VAN KAAP FREHEL.

(*Vervolg.*)

De knaap, buiten zich zelven van vreugde, had in een oogenblik zijn armoêtje op den kotter overgebragt; hij haastte zich dezelve in bezit te nemen, en er zich in te nestelen als ware het zijn eigen woning. Jean-Marie wist het geschenk dat men hem vereerd had, naar waarde te schatten; evenwel deed hij niet zonder smart afstand van zijne ontwerpen om zijn geboorteland vaarwel te zeggen. Wanneer men zich eenmaal vereenigd heeft met het denkbeeld van te vertrekken, waarheen ook, is het altijd treurig te blijven. Ook ontdeed hij zich niet dan met groot hartzeer van zijne oude sloep. Het vaartuig werd voor afbraak verkocht, en toen de huid gesloopt was, en hij door de ribben heen een blik in het scheepshol sloeg, wendde Jean-Marie, met tranen in de oogen, het gelaat af, even als een landbouwer die het afgeleefde paard ziet bezwijken dat hij zoo dikwijls voor den ploeg had gespannen.

Intusschen was zijn toestand merkbaar verbeterd, en toen Jean-Marie de toegezegde medaille, tot loon zijner edelmoedige zelfopoffering ontving, kon hij die vasthechten op een schoon nieuw buis, dat bijna zoo lang was als een jas. Victorine, de dochter van den kommies, verwaardigde zich tegen hem te glimlagchen, wanneer zij hem op de kaden van Sint-Malo ontmoette; hij was immers thans in het gild der eigenaars bij de kleine kustvaart opgenomen! Die welwillende glimlach streelde natuurlijk den schipper; maar hij bespeurde met leedwezen dat het jonge meisje, wier tegenwoordigheid hem altijd evenveel verlegenheid als blijdschap verschafte, van hare zijde niet de minste ontroering scheen te ondervinden. Hij was voor haar niets dan een oude kennis, wiens diensten zij van tijd tot tijd inriep. Jean-Marie, die ditmaal den naam van *Victorine* niet op den achtersteven van zijnen kotter durfde schilderen, liet hem dien van *Coquette* behouden, welken hij tot dus verre gevoerd had.

Gedurende den ganschen zomer voer de *Coquette* onder het bevel van meester Domeneuc de kust op en af. Toen hij, op zekeren dag tegen het einde van October, klaar lag om naar het dorp zijner inwoning terug te keeren, kwam de schoone Victorine, die haren vader moest spreken, naar Jean-Marie toe om hem te vragen haar aan boord van den kotter mede te nemen. Ditmaal gevoelde hij den lust haar verzoek af te slaan.

Wat helpt het mij, dacht hij, of ik haar al medeneem en nog eens medeneem, zij bekommert zich toch even weinig om mij!... Maar als ik neen zeg, zal zij een zuur gezigt zetten, zij zal mij niet meer willen aanzien, en ik zou mij moeten schamen als ik haar tegen kwam...

Hij weigerde het verzoek van het meisje alzoo niet. Deze beklom zijn vaartuig met zooveel bevalligheid en vlugheid, zij was zoo lief gekleed en lachte zoo vrolijk, dat de arme Jean-Marie zijn hart in zich voelde bonzen. Hij gooide de zeilen los met zooveel vaardigheid, als of hij het meisje had willen ontvoeren, dat zich zoo vol vertrouwen onder zijne bescherming stelde. Het weder was liefelijk, de zee stil en er woei eene ligte koelte. In die laatste schoone dagen van het jaar, wanneer de stormen elk oogenblik kunnen invallen, kunnen er oogenblikken zijn zoo kalm en zoo heerlijk dat men niet weet of zij de voorboden van de lente, dan wel het afscheid van den zomer zijn. Daar het schoone weder maanden lang onafgebroken voortduurt, denkt men er niet aan dat er een einde aan komt; de Oceaan, die zooveel tijd achtereen door geene stormen geteisterd werd, schijnt ingesluimerd en zijne onstuimige vlagen van gramschap ontwend te zijn. De scheepsjongen, die op den voorsteven zat, zong een vrolijk lied; de matroos, die hem bij de zeilen behulpzaam was, wandelde de kleine ruimte tusschen de beide masten op en neder. Op den achtersteven bevond zich Jean-Marie, met de vuist om de helmstok en naast hem stond de schoone Victorine met den arm om een der touwen geslagen.

— Ik moet toch zeggen, ving het jonge meisje aan, terwijl zij een blik wierp op de met gewas bekroonde rotsen die zich aan weêrskanten van de Rance verheffen, dat een zeeman een mooi beroep heeft.

— Op zekere tijden, ja, antwoordde Jean-Marie; den laatsten keer waart gij toch niet van dit gevoelen...

— Drommels! Uwe kleine sloep kon ook niet in de schaduw staan van dezen kotter; hij is zindelijk en netjes, en hij draagt zijnen naam van *Coquette* met eere. Hoe voordeelig is het toch moet te bezitten en eene goede daad te doen! Men zegt dat uw naam in de courant gestaan heeft toen men u de medaille uitreikte... Dat verwondert mij niet van u. Toen gij nog zeer jong waart, waagdet gij uw leven, enkel en alleen om meeuwennesten voor mij uit te halen; weet gij het nog wel Jean-Marie?

— Of ik het nog weet! hernam de zeeman; maar ik dacht dat gij het reeds lang waart vergeten...

— Wel neen! zeide het jonge meisje; men vergeet die gelukkige dagen zijner kindschheid zoo ligt niet! Het is zulk een aangename tijd, niet waar. Later komen de moeiten en zorgen... Gij mannen vaart ter zee, werkt dag en nacht, en hebt geen tijd om aan andere dingen te denken; maar wij, arme meisjes, zijn gedoemd om altijd op dezelfde plaats te blijven; somtijds komen er denkbeelden in ons op die ons onophoudelijk kwellen... en die wij voor onszelven moeten houden. Als ik nu zoo neêrslagtig ben, bezie ik die halfgebroken meeuweneijeren, en denk aan den tijd toen gij ze mij medebragt...

Onder het spreken had Victorine hare hand op den schouder van Jean-Marie gelegd. Deze vestigde zijne groote, blauwe oogen op het jonge meisje, buiten zich zelven van verbazing over hare achtelooze vertrouwelijkheid; een oogenblik was hij als boven de wolken, en liet de helmstok glippen;

Op Dingsdag den 11den October 1859.

Bij den Luitenant der Genie, Tromp, in het officiers kampement van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 12den October 1859.

Voor het sterfhuis van den heer Karthaus in de stad van meubelaire goederen.

Op Donderdag den 13den October 1859.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen The Tiansoe te Pasar-Besaar van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 14den October 1859.

Bij den heer Deeleman in de stad van diverse toko goederen.

Op Zaturdag den 15den October 1859.

Bij de weeskamer alhier, van diverse boedels. (1265)

ADVERTENTIEN.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed ons zoontje PAUL FRIEDERICH, oud 3 maanden.

SOERABAYA, H. KIEL.
den 4 *October* 1859. (1273) F. KIEL.
geboren Seegers,

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 7den October aanstaande.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden van diverse koopmanschappen, als:

ENGELSCHE REISWAGENS, SUIKER in kleine kanassers, TEER, enz.

EN PRECIES TEN 10 URE VAN:

de stoombooten **KRATON** en **FAIRY**, zoomede de schoener **COQUETTE**, breeder omschreven in advertentie dato 1 dezer.

SOERABAYA, MAJOR MATZEN & CO.
19 *September* 1859. (1195)

Ten gevolge bekomene autorisatie zal op *Zaturdag den 8sten dezer* VENDUTIE worden gehouden voor het algemeen Genie magazijn (Ooster Caponniere der CITADEL PRINS HENDRIK) van eenige voor de Genie-dienst overtollige en onbruikbare HOUTWERKEN, GLASRUITEN, SMIDS en andere GEREEDSCHAPPEN.

SOERABAYA, *De Magazijnmeester*
1 *October* 1859. (1244) **KIKSEN.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Op Woensdag 12 October.

ten huize van

MEVROUW DE WEDUWE KARTHAUS

in de Heerenstraat.

Van goed onderhouden en fijn gepolitoerde Europesche en Soerabayasche MEUBELEN, groote en kleine ijzeren LEDIKANTEN met toebehooren, Solide Engelsche HANG en TAFELLAMPEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORCELEINWERK, JAPANSCHE KOPJES, PLEET- en GLASWERK.

VERDERS:

eene fraaije Collectie BLOEMEN in potten. (1274)

VENDUTIE.

Te *Poelo* (*Grissee*)

Van **929** afgekeurde

Gouvernements houtwerken

den 17den *October* 1859.

De Vendumeester,
(1243) **W. CASTENS.**

VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag van

EEN HUIS,

met bijgebouwen, paardenstalling, enz:

Staande aan den grooten weg van Simpang bewesten de rivier van Ketabang, en thans verhuurd wordende voor *f* 50:— 's maands.

Inmiddels uit de hand te koop.

(1254) ROESLER.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG.

KAPT. KULLER.

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG, op *den 9den a. s.* Adres bij

(1266) **W. CORES DE VRIES.**

HET VERTREK DER STOOMBOOT OENARANG.

Kapt. S. VAN HULSTIJN.

Is gedurende deze maand bepaald op *den 12den en 26sten.*

Voor vracht en passage gelieve men zich te adresseren, bij

De Agenten,
(1250) ADAM & CO.

HET STOOMSCHIP PADANG.

Kapitein GUYOT.

Vertrekt naar MACASSAR, TIMOR KOEPANG, DELHI en de MOLUCCOS op *den 14den a. s.* Adres bij

(1276) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend barkschip

GEBROEDERS HOUTMAN,

Kapitein C. J. BAX, hebbende aan boord een geexamineerden doctor.

Het vertrek zal in den loop dezer maand plaats hebben.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij den gezagvoerder, dan wel bij

De Agenten,
(1271) B. J. VAN ECK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en bijzonder doelmatig ingerigt Nederlandsch schip

CLIO,

Gezagvoerder WIJNMALEN, om medio October van hier via PASOEROEAN te vertrekken.

Nadere informatien bij de agenten HAAGER & SCHUURMAN te BATAVIA, en alhier bij de firma.

(1275) SCHIMMELPENNINCK & CO.

Ter bijlading naar AMSTERDAM.

Wordt gelegenheid aangeboden in het eerste klasse nieuw gebouwde snelzeilende Nederlandsche barkschip

AGATHA en MARIA,

Kapitein W. B. VAN ZIJP. Adres

De Agenten,
(1264) P. KERVEL & CO.

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het welbekende Clipper schip

KOSMOPOLIET,

Gevoerd door kapitein S. BOUTEN, om half November van hier te vertrekken.

De doelmatige en zoo gunstig bekende inrigting van dezen bodem voor Passagiers wordt bijzonder aanbevolen; dezelve voert eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij de agenten alhier, te BATAVIA en te SAMARANG.

SOERABAYA, B. KOPERSMIT & CO.
3 *October* 1859. (1257)

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. barkschip

JEANNETTE AGATHA,

Kapt. A. CLEIJNDERT.

Deze bodem expresselijk voor den overvoer van passagiers ingerigt en uitgerust is, zoo voor familien als enkele personen, zeer aantebevelen. Het vertrek zal plaats hebben van Pasaroeang via Batavia tegen het einde dezer maand.

Nadere informatien bij

De Agenten,
(1252) **J. F VAN LEEUWEN & CO.**

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het nieuw snelzeilend Nederlandsch schip

MARIA CATHARINA,

Kapt. H. C. DE BOS,

Een geëxamineerd Doctor bevindt zich aanboord. Het vertrek is bepaald tegen *20 October,*

direct naar Amsterdam.

Voor vracht en passage zich te adresseren aan

De Agenten
(1247) **P. KERVEL & CO.**

---

de zeilen begonnen te slaan en het scheelde weinig of de scheepsjongen werd door een derzelven over boord geworpen. Op den kreet dien de knaap niet weerhouden kon, liet hij door eene snelle wending van het roer, de zeilen weder vol wind loopen en boog blozende het hoofd voor over.

— Kijk, riep Victorine plotseling, daar is een schip kort bij kaap Frehel; is het een schoener?

— Neen, het is eene brik, eene engelsche brik met kolen geladen; zie die zwarte zeilen!...

— Zijt gij zeker dat het de *Malouine* niet is? Zij wordt elken dag uit de Middellandsche zee terug verwacht. Gij kent immers de *Malouine*? Mijn neef Luc Hédé is er tweede stuurman aan boord. Zoodra hij terug is gaan wij trouwen; ik zou u gaarne op de bruiloft zien, Jean-Marie...

— Gaat gij trouwen? vraagde deze op onvasten toon.

— Dat is toch reeds lang genoeg bekend; ik dacht dat gij het wist...

— Ziet gij er daarom van daag zoo vrolijk uit?

— Welligt, hernam Victorine glimlagchende. en behalve dat, ons humeur is veranderlijk als de wind: wij gaan dikwijls van de droefheid tot de vreugde over, zonder dat wij zelf weten waarom... Er zijn oogenblikken dat ik ongerust ben over de *Malouine*, dat ik mij verbeeld dat haar een ongeluk overkomen is, en dan begin ik te huilen. Als ik dan eenige tranen gestort heb, grijp ik weder moed, en in een ommezien ben ik weêr zoo vrolijk als een zingend vogeltje in de lente... En toch — ik zal niet volkomen gerust zijn voor dat de *Malouine* in de haven ligt...

Zoo babbelde de groote Victorine, terwijl het vaartuig zacht op de golven dobberde. Even als een leeuwerik die de ruimte doorklieft en de zon te gemoet gaat, vloog zij in hare gedachte het geluk te gemoet daar haar te wachten stond, zonder te begrijpen, zonder zelfs te bemerken hoeveel hartzeer zij dengene veroorzaakte, wiens hart zij met hare levendige en snel opeenvolgende woorden doorboorde. De arme Jean-Marie antwoordde haar slechts met „ja" en „neen". Het wilde er bij zijne eenvoudigheid niet in, hoe de schoone en verstandige Victorine zich had kunnen laten betooveren door neef Luc, die evenmin schoon was als verstandig, een wiens uiterlijk geenszins een gemoed verried dat vatbaar was voor opregte en standvastige genegenheid. Terwijl hij vruchteloos zijne schoonste levensjaren had doorgebragt in het bewonderen van dit meisje, altijd van verre en in stomme verrukking, zonder haar datgene door woorden te openbaren wat hij voor haar gevoelde, iets waarvan hem het besef der armoede waaronder hij gebukt ging terughield, had zij hem vergeten en met minachting op hem nedergezien. Toen hij uit de ellende opgeheven werd, vond hij de gezellin zijner jeugd minder trotsch dan eenigen tijd geleden; zij betoonde hem eene opregtheid die aan genegenheid grensde; maar het was alleen om uit haren mond het grievende berigt van haar huwelijk te vernemen. Ten tweede male bragt hij in droefheid eene reis ten einde, die hij met de beste uitzigten aangevangen had.

De zon neeg ten ondergang toen de kotter zijn anker liet vallen; de zeespiegel weêrkaatste de laatste lichttinten van den avond, maar de rotsen der kust waren als in een somberen sluijer gehuld. Victorine verzocht Jean-Marie haar tot aan het dorp te begeleiden, en zij begonnen te zamen de steile hoogten te beklauteren. Op de moeijelijke punten klemde Victorine zich aan den arm van haren medgezel, even als aan een eikentak vast; somtijds keerde zij vol schrik het hoofd om en zeide: mijn God, welk een afgrond; pas op dat gij niet uitglijdt als gij weêr naar boord gaat!

— Bah! wat komt het er ook op aan! gaf Jean-Marie ten antwoord; hier of ergens anders, van daag of morgen omkomen, het is tamelijk hetzelfde!...

— Altijd wanhopige woorden! hervatte het jonge meisje; 't heeft mij wat geholpen of ik al mijn best gedaan heb u wat op te vrolijken. Foei! Jean-Marie, gij hebt nog altijd uwe sombere luimen van vroeger... Dat zal u kwalijk te pas komen als gij trouwen wilt!... Men moet van tijd tot tijd kunnen lagchen, alles vergeten en vrolijk zijn... Zie zoo, daar zijn wij er... Zijt gij zeker dat het altijd nog de engelsche brik is, dat schip dat wij daar in de verte zien?... Goeden avond Jean-Marie, ik dank u zeer voor uwe vriendelijkheid; vergeet niet dat gij eene uitnoodiging van mij hebt op de...

Jean-Marie verwijderde zich haastig om het laatste woord van haren volzin niet te hooren. Terwijl Victorine aan de deur van het huis van den tolkommies aanklopte, keerde hij naar zijnen kotter terug, met handen en voeten de rotsen afklimmende. Naarmate het donkerder om hem heen werd, maakten zich gemelijkheid en zwaarmoedige gedachten van zijnen geest meester. De scheepsjongen, die zich eene pijp had aangeschaft sedert het oogenblik dat hij voor loon begon te werken, zat hem rookende op den kant van eene kleine roeiboot te wachten.

— Steek af, zeide Jean-Marie.

De knaap stak van wal af en leide de riemen in het water, waarop hij aan het roeijen ging.

Na eenigen tijd geaarzeld te hebben, zeide hij:

— Kapitein, hoe kwam het dat gij straks buiten koers gestuurd hebt?

— Wilt gij mij soms leeren sturen, kwade jongen? antwoordde Jean-Marie op wrevelingen toon; wat raakt u dat?

— Wel, het blok van den fokkeschoot is tegen mijn hoofd aangekomen; ik heb er een buil van zoo dik als mijne vuist!

— Anders niet? wasch uw hoofd met wat zeewater... Gij zult nog wel wat anders ondervinden, als gij op een groot schip zult varen!

De scheepsjongen was zulke harde taal in het geheel

PASSAGE NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden met het nieuwe snelzeilende Nederlandsche barkschip

AGATHA en MARIA,

Kapitein W. B. VAN ZIJP, Adres

De Agenten,

(1262) P. KERVEL & CO.

VERLOREN.

Gister morgen, **EEN BALEINEN WANDELSTOK.** De eerlijke vinder gelieve dezelve te bezorgen aan het bureau van dit blad. (1253)

GEVRAAGD
f 12,000.– OP BODEMERIJ,

onder verband van het casco en de kiel van het Engelsche barkschip *Architect*, kapt. BEAUVAIS, voor eene reize van hier naar **Melbourne.** De inschrijvingen kunnen geschieden ten kantore van den ondergeteekenden tot *den 12den October aanstaande*, des middags te 12 ure. Nadere informatiën bij de Heeren MCMILLAN MARTEN & Co en den ondergeteekenden.

(1263) T. A. KLINKHAMER.

Dr. G. L. MENS FIERS SMEDING
is VERHUISD,

naar KALONGAN naast der MISIGIT in het huis vroeger bewoond door Mevrouw DE WED. MULDER.

(1249)

BENOODIGD VOOR PALEMBANG,

EEN WERKTUIGKUNDIGE, die niet alleen de noodige capaciteiten bezit, om een houtzaagmolen door stoom gedreven, geheel optestellen, in werking te brengen, en goed te onderhouden, maar die tevens in staat is onder deszelfs toezigt de daarvoor benoodigde gebouwen doelmatig daartestellen, en zulks op een SALARIS van DRIE HONDERD GULDEN 's maands, met andere daaraan verbonden voordeelen, benevens vrije passage heen en terug.

Ter bekoming van nadere informatiën gelieve men zich te adresseren met franco brieven bij

(1259) J. BAIJER.

LOGE DE VRIENDSCHAP.

Het aangeboden concert, *op 8 October*, kan **niet** doorgaan, door het spoedig vertrek van het Fransche tooneelgezelschap.

(1268) J. HAGEMAN J. C. z.

LET WEL.

De ondergeteekende maakt bij dezen bekend aan heeren Gezagvoerders als mede aan het geëerde publiek, dat hij zich voortaan belast met de

LEVERANCIE van SCHEEPSBEHOEFTEN

en al wat daartoe behoort; belovende eene *civile* en *prompte* bediening.

Verzoeke beleefdelijk de gunst en recommandatie.

WERFSTRAAT. *UEd. dienstwillige Dienaar,*

(1256) **J. KOOSE.**

SPAARBANK.

Zitdagen in October.

Dingsdag 11 en Dingsdag 25 in het lokaal der Javasche Bank.

De Penningmeester.

VAN NOORD BORSKI.

HOUDERS VAN COGNOSSEMENTEN

aan Order over goederen aangebragt per het Ned. schip CALIJPSO kapt. D. R. van Nolles, van Amsterdam, worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden, aangezien het schip tot lossen gereed is.

SOERABAYA, B. KOPERSMIT & CO.

29 *September* 1859. (1255)

WORDT TE KOOP GEVRAAGD.
BILLARD LAKEN,

genoeg voor het bekleeden van 3 billarten. Adres bij de kastelein der Militaire kantine in de stad.

(1258)

GOUDEN DUCATEN.

Oude en nieuwe, enkele en dubbele. Te bevragen bij

(1234) **LE ROY & CO.**

ADA DUKAAT MAAS.

Njang baroe, njang lama dengen lagi njang ada rangkep. Keteranganja boleh dapet kapada njang tjap ini soerat kabar. (1240)

VAN PARIJS ONTVANGEN.
TWEE ALLERPRACHTIGSTE

PIANINO'S

Zeer soliede bewerkt; te bezigtigen ten huize van *Straat Gatottan.* (1269) A. H. DEELEMAN.

SPEELKAARTEN.

Bijzonder goedkoop bij

(1232) LE ROY & CO.

MELK.

In het MARINE HOTEL te verkrijgen. (1261)

TAFELKLEEDEN,

van verlakt doek, met goud en kleuren gebloemd, zeer smaakvol en solide vervaardigd.

Verkrijgbaar bij

(1228) LE ROY & CO.

KWIKZILVER.

Tegen goedkoope prijs verkrijgbaar bij

KRAAIJ.

(1260) *Kampong Dapoehan.*

DE VOLHARDING.

Koninklijke Fabriek van stoom en alle andere Werktuigen.

TE

SOERABAYA.

De ondergeteekende, oprigter van bovengemeld Etablissement, thans door de aftreding van zijne mededeelgenooten, weder geheel alleen van hetzelve eigenaar geworden zijnde, heeft de Eer het geachte publiek in Nederlandsch-Indie, en voornamelijk heeren Fabriekanten, te berigten dat door belangrijke aanvoeren van DRAAI-, SCHAAF-, en BOORBANKEN en andere MACHINERIEN, benevens verschillende Materialen, waarin hij bijzonder gesorteerd is, en dewelke van eerste qualiteiten zijn, hij thans in staat is gesteld aan al de behoeften voor Java te kunnen voldoen, en door de uitgebreidheid welke zijn Etablissement verkregen met heeft, de meeste spoed gevolg aan de aanvragen kan geven..

Hij beveelt zich bijzonder aan voor de vervaardiging van:

Verticale en **Horizontale Stoommachines** van hooge en lage drukking,
Machines van hooge en lage drukking **voor Stoomvaartuigen.**
Stoomboot-Ketels van hooge en lage drukking.
Ketels voor **land-Machines** van hooge en lage drukking.
IJzeren laadpraauwen.
Schuimpersen.
Bezinkbakken.
Gegoten en geslagen **IJzeren gooten.**
Gegoten ijzeren **Evaporatie pannen.**
Geslagen **ijzeren uitdampings kisten.**
Compleete Suikermolens van verschillende afmetingen, naar de laatst verbeterde constructie, om door Stoom, Water, of Karbouwen te worden gedreven.
IJzeren waterwielen.
Centrefuges.
Papmolens.
Araktoestellen.
Tabakspersen.
Tabakskerf Machines.
Graskerf Machines.
Circulaire-zaagtoestellen.
Bascules.
Brug Bascules.
Windassen van enkele en dubbele werking.
Koperplet Machines.
en vele andere **Machinerien.**

SOERABAYA, J. BAIJER.

den 1*sten October* 1859. (1246)

ONTVANGEN
PER
CALIJPSO.

DUBBEL PRINCESSEN VALKERBIER op 1/3 pijpen.
ROODE en WITTE PORT-WIJN van Gebrs. Steur.
Puik GEROOKT VLEESCH in linnen.
" GEROOKTE OSSENHAAS en SAUCIJS DE BOULOGNE.
Puike HOLLANDSCHE STOOMZALM en VARKENSZULT.
Puike SMIRNASCHE VIJGEN.
Echte HAAGSCHE BESCHUITJES.
" " HOPJES.
AMANDEL-PERS in blikken van 12 pakjes.
ETC. ETC.

(1272) **Bij GEBRS. VAN DELDEN.**

---

niet gewoon; hij zweeg, en groote tranen biggelden langs zijne wangen.

Een kwartier later riep Jean-Marie hem bij zich. — Kom eens hier, arme jongen, leg dit kompres op uw hoofd. Het spijt mij dat ik u bezeerd heb, ofschoon het buiten mijn weten was... Ik heb nog vrij wat meer smart te verduren dan gij, dat lijkt er niet naar!

IV.

Jean-Marie leed inderdaad veel. Hij wist nog niet dat er in alle standen der maatschappij menschen zijn, wier goede hoedanigheden men waardeert, wier verdiensten men erkent en die toch met de anderen niet hand aan hand gaan. Men stelt vertrouwen in hunne regtschapenheid, men roept hunne diensten in wanneer men in moeijelijke omstandigheden verkeert; men denkt er niet aan dat men misbruik zou kunnen maken van hunne bereidwilligheid; maar als men buiten gevaar is en hen niet noodig heeft, laat men hen links liggen. Zij gelijken op die deugdzame stoffen die men om het weefsel roemt, maar die geene schitterende kleuren hebben. Tot dezulken behoorde Jean-Marie. Victorine, die dikwijls tot hem hare toevlugt zocht, die met de meeste vertrouwelijkheid met hem over hare hartsgeheimen sprak, zou in een schaterend gelach uitgebarsten zijn indien men haar gezegd had dat die brave jongen verliefd op haar was. Meer dan eens had zij gezegd tot een harer vriendinnetjes, die niet zoo schoon en niet zoo rijk was als zij: „Gij moest Jean-Marie huwen, hij kan u gelukkig maken; hij is een braaf man op wien men staat kan maken." Doch deze had den neus opgetrokken en het hoofd geschud, en herhaalde hetzelfde denkbeeld aan een ander meisje, bij wie het een niet veel beter lot te beurt viel, en zoo vervolgens. De medaille die de borst van den zeeman versierde, gaf hem een eerbiedwaardiger voorkomen; braafheid en vastberadenheid stonden op zijn gelaat te lezen; maar hij bezat die vrijmoedigheid, die ongedwongene manieren niet die neef Luc onderscheidden.

Deze had kleine zwarte oogen, zoo levendig en doordringend als die van een roofvogel; zijne gestalte was beneden de middelmaat; hij was vrij wel gebouwd, en had op den bewegelijken vloer der schepen door het slingeren en stampen een eigenaardigen zeemansgang gekregen, die hem het aanzien gaf als ware hij telkens op het punt om te dansen. De jonge meisjes konden zijn blik wel niet altijd verdragen, maar zij stelden veel prijs op zijne galanterie; wanneer de oude zeerobben van Sint-Malo hem zagen voorbijgaan, zeiden zij: — Als wij eens met de Engelschen aan het kloppen kwamen, zou Luc Hédé een fiksch kaper zijn!

Intusschen keerde Luc Hédé, die tweede stuurman was aan boord van de *Malouine*, van eene reis in de Middellandsche zee terug. Een orkaan overviel den schoener op omtrent honderd mijlen van de Fransche kust. Het schip verloor nagenoeg het geheele tuig, en de kapitein werd met twee matrozen door eene stortzee overboord geslagen. Luc nam daarop het bevel over het schip, dat met eene onstuimige vaart naar den wal gedreven werd. De orkaan die midden in den Oceaan was losgebroken, deed zich ook aan den ingang van het Kanaal gevoelen. De laatste schoone herfstdagen werden eensklaps door de eerste stormachtige dagen van den winter vervangen; de zee was uit haren doodslaap ontwaakt. De geheel baai van Sint-Malo, van kaap Frehel af tot aan de rotsen die zich naar Cancals uitstrekken, vertoonden niets dan schuimende golven. De loodsen, die zich niet naar buiten waagden, hielden zich schuil in de kreken achter de reven, of wierpen het anker aan den voet van den Solidor, een toren aan de monding der Rance. De nieuwsgierigen, die aandachtig met hunne kijkers door de vensters der hooge huizen van Sint-Malo naar den horizon tuurden, zagen geen enkel schip op den Oceaan, welks bruischende golven de stadswallen beukten.

Zoo kwam de nacht aan, een donkere en angstige nacht, gedurende welken het bakenvuur op het havenhoofd en het draaijende kustlicht op den uithoek van kaap Frehel elkander ongerust schenen aan te zien over de golven die zich op de klippen verbrijzelden.

Bij het aanbreken van den dag vertoonde zich een witte stip in de rigting van den vuurtoren, welks licht pas gebluscht was. Was het de vleugel eener zeemeeuw of het zeil van een schip? Aldus dacht Victorines vader — de kommies — bij zichzelven; hij deed zijne ronde over de rotsen, aan welker voet de kotter van Jean-Marie veilig voor anker lag. Deze kwam uit het dorp; toen hij boven op de rotsen geklommen was, bemerkte hij dat de tolbeambte hem wenkte, daar de hevige wind de stem versmoorde.

— Jean-Marie, zeide de kommies, toen gene bij hem was, gij hebt betere oogen dan ik; kijk eens door mijn kijker: wat is dat daar in de verte, regts van kaap Frehel?

— Dat is een zeil, dat kan ik met het bloote oog wel zien...

Inmiddels hadden zich eenige dorpelingen en een vrij groot aantal kinderen om den kommies en Jean-Marie geschaard, de laatsten met de zorgeloosheid van hunne jaren, hartelijk lagchende als er een hoed door den wind werd opgepakt, de eerste met een gevoel van medelijden voor het geteisterde schip.

— Ja, hernam Jean-Marie, die de verrekijker van den kommies aan zijn oog gebragt had, het is een zeil... Het schip heeft de noodvlag geheschen... arme jongens.... Is de *Malouine* niet zwart geschilderd met een rooden rand?

— Dat is zij, antwoordde een der omstanders, en zij heeft ook eene kampanje.

— Dan is zij het, zeide Jean-Marie.

— Het is de *Malouine*, riepen de kinderen als uit eenen mond; hij zegt dat het de *Malouine* is...

(*Wordt vervolgd.*)

MAROQUIN VERLAKT DOEK,

dat, voor schoeisel gebezigd, het verlakt leder verre overtreft, zoo in duurzaamheid als in buigzaamheid waardoor het zich veel beter naar den voet schikt, terwijl het tevens veel goedkooper is dan het algemeen verkrijgbaar goede schoeisel.

Naar qualiteit *f* 6.— *f* 7.— en *f* 8.— per el. waaruit zes of zeven paar schoenen van gemiddelde grootte kunnen worden gesneden.

(1231) LE ROY & CO.

PUIKE RHIJNWIJN

EN

EAU DE COLOGNE.

Verkrijgbaar bij

W. L. DE VOS.
Aan de Kaliemaas.

(1270)

COPIËER-INKT.

ENCRE VIOLET NOIR
fabriquée par E. J. L. GUYOT.

In kruiken inhoudende een halve Nederlandsche kan — per dozijn.. *f* 15.—

(1235) LE ROY & CO.

PAS ONTVANGEN.

HAANTJES BIER van RENDORP per dozijn. *f* 9.—
ENGELSCH BIER.................. „ „ „ 9.—
PUIKE ROODE WIJN van het merk
LÉOVILLE MEDOC................ „ „ „ 12.—
GLASRUITEN per kist *f* 14.— per stuk naar grootte
Verkrijgbaar à contant.

(1245) Bij **OEI MOELIEM.**
Kembang Djepoon.

ONTVANGEN

PER

NEDERWAARD.

PUIKE GROOTE HAMMEN.
Id. ROOKVLEESCH in zakken.
Id. SAUCIJS DE BOLOGNE in id.
Id. ZOUTVLEESCH in kleine vaatjes. geschikt voor huiselijk gebruik.

ZUUR-KOOL.
ROODE-KOOL.
BLOEM-KOOL.
SPERGIE BOONEN.
SNIJBOONEN.
BRUSSELSCHE SPRUITJES.
in keulsche potten.

en verders vele PROVISIËN en DRANKEN.

(1277) J. KOOSE.

HOLLOWAY'S PILLEN.

SLECHTE SPYSVERTERING,

WINDERIGHEID, ZUURHEID, OPRISPINGEN, MISSELIJKHEID,

slapeloosheid en algemeene kwijning.

Alle deze lastige ongesteldheden kunnen spoedig verligting en genezing bekomen door deze wereldberoemde PILLEN, waarvan zulk eene groote hoeveelheid naar Java verscheept wordt, tengevolge van den snel toenemenden navraag voor dezelve in dit eiland. Men neemt tot dezelve zijnen toevlugt met het gelukkigste gevolg. In zwakte der maag, in leverziekte, ongeregeldheden van het ligchaamsgestel, veroorzaakt door eenen tragen bloedsomloop, is geen geneesmiddel zulk een krachtdadig en spoedig specifiek als deze PILLEN. Dezelve geven ons eene verfrisschende slaap, wekken de eetlust op, geven sterkte aan de vertering bevorderende organen, zuiveren en versterken het bloed, brengen de afgezonderde vochten in order, en bewerkstelligen eene gelukkige omwenteling in het gansche ligchaamsgestel des patients. (1251)

THEATRE FRANÇAIS.

avec la permission de Monsieur le Resident
DE SOERABAYA,

LUNDI 10 *OCTOBRE* 1859.

Abonnement suspendu
au benefice de Madame Nanteuil.
LE NAUFRAGE DE LA MEDUSE.
Grand drame en 4 actes.

(1267) F. VAN KINSBERGEN.

NEDERLANDSCH INDIË.

SOERABAYA, den 6den October 1859.

TELEGRAM
AANKOMST DER LANDMAIL.

Gister na den middag arriveerde te Batavia het stoomschip aanbrengende de mail tijdingen uit Europa loopende tot 23 Augustus.

Daarbij is bekend geworden de benoeming van den heer N. Trakranen tot President van de factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij te Batavia.

Alle Nederlandsche dagbladen behelzen uitvoerige artikelen over Nederlandsch Indië.

Tijdens het overwinnend fransche leger eenen triomphalen intogt in Parijs deed, met den keizer aan deszelfs spits, hebben aldaar luisterrijke feesten plaats gehad en is door keizer Napoleon algemeene amnestie verleend. — Eene gedeeltelijke ontwapening van het leger heeft reeds plaats gehad.

Toskane en Modena weigeren om de verjaagde vorsten weder te ontvangen.

De vorming van een Europeesch Congres ter eindregeling van de Italiaansche kwestie, blijft nog steeds een punt der diplomatieke beraadslagingen uitmaken.

HANDELSBERIGTEN.

In den handel heerschte over het algemeen maar zeer weinig speculatiegeest.

Koffij, prijzen waren stijgend.
Suiker, hadden geene belangrijke afdoeningen in plaats gehad.
Thee ferm
Rijst stil.
Arak meer gevraagd.
Indigo vast.

RIOUW. — Ingevolge de door den heer *A. N.* van den Berg met den onderkoning van *Riouw* gesloten en door het gouvernement goedgekeurde overeenkomst tot het delven van tin op de *Karimon*-eilanden, is sedert den 23sten Julij jl. een aanvang gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden, die de delving van tinerts ver ischen. Op den 18den Augustus was reeds eene hoeveelheid dier erts verzameld op Groot-Karimon, in eene valei nabij de Soengei Poenka.

NEDERLAND.

Reeds zoo dikwerf werd hier door weldenkende officieren gesproken omtrent pogingen om het leven van den soldaat zóó aangenaam te maken, dat hij niet meer zou trachten zijn genoegen te zoeken in zaken of op plaatsen waar dat niet moet gezocht worden. Wij willen hier geenszins in een oordeel treden omtrent den graad van noodzakelijkheid die hier voor zulke hervormingen bestaat, iets waartoe ons de noodige donnés ontbreken, doch tot narigt van hen die in de gelegenheid zijn om zich die donnés te verschaffen, en bezield zijn met den ernstigen wil om zoo veel mogelijk het lot van de militairen in Indie te verbeteren, nemen wij het volgende uit den *Volksvriend* over. Om het rapport in questie in deszelfs geheel te verkrijgen zouden eenige maanden tijds, maar zeker weinig moeite worden vereischt.

De Commissie belast met het onderzoek der verslagen van den staat der Kolonien over 1855 en 1856 heeft in de zitting der Tweede Kamer van 22 Julij ll. haar rapport uitgebragt. Groot genoegen doet het te bespeuren hoe de doelmatige inrigting der cantine, en de pogingen om den soldaat het verblijf in de kazerne aangenaam te maken — (die gezegd worden zóó gunstig op de zedelijkheid van den soldaat te werken, dat de krijgsraadszaken in Suriname zeer zeldzaam geworden zijn: in 1854 slechts een geval van insubordinatie, in 1855 geen, in 1856 slechts een geval van desertie, met vrijwillige terugkomst), — ook de aandacht dezer Commissie getrokken hebben. „Het verdient ook loffelijke melding (zoo leest men verder in het rapport) dat bij gouvernements-resolutie van 5 Maart 1856 het bepaalde rantsoen jenever door eene dagelijksche toelage van *drie* centen is vervangen, welke toelage in de menage zal worden verteerd, en dus strekken zal om beter voedsel te verschaffen. Al deze maatregelen toonen een lofwaardig streven van het koloniaal bestuur *en zijn een uitmuntend voorbeeld voor het moederland*, dat de Commissie ernstig ter navolging aanbeveelt."

FRANKRIJK.

Parijs, dat is het stedelijk bestuur van Parijs, heeft met toestemming van het Gouvernement den heer de Lamartine het zoo lang besproken *cadeau* gegeven, te weten, het huis in het Bois de Boulogne, *La Petite Muette* genaamd. — Het huis is heerlijk gelegen, beveiligd tegen noorde-wind en zuider-zon, en was tot heden gedurende het zomersaisoen de toevlugt van zulke Parijzenaars, die zouden blozen als zij zich voorgaven als tot den bedelstaf te zijn gebragt, en die daarom toch geene buitenplaatsen hebben. — De heer de Lamartine is zóó arm, zóó zeer bedelaar, dat hij in Bourgondië drie rijke goederen heeft met uitgestrekte weidegronden, *Saint Point*, *Monceaux*, en *Millij* genaamd. — Eenige van zijne verzen waarin hij den lof der armoede bezingt, zijn gedagteekend van *Saint Point*; anderen waarin hij zijne minachting voor aardsche schatten zeer poëtisch den vertrouwenden lezer mededeelt, zijn te *Monceaux* geschreven; en, als eene bijzondere omstandigheid mogen wij er op wijzen dat al zijne klagten tegen zijne landgenooten die hem niet uit die hooggeroemde armoede redden, en hem die zoo diepverachtte rijkdommen niet willen geven, te *Millij* zijn geschreven.

Béranger, die altijd arm was en bleef, zong zijn *Dans un grenier qu'on est bien à vingt ans*; maar ook, toen kort voor zijn dood, de tegenwoordige keizerin Eugénie hem eene toelage van tienduizend francs 's jaars wilde geven, weigerde hij het, en moest men alle mogelijke voorzorgen nemen om hem in zijne laatste dagen langs heimelijken weg voor gebrek te behoeden, want hij had niets en wilde niets aannemen.

Lamartine heeft Frankrijk veel geld gekost, rijk zijnde noemt hij zich arm, beschuldigt zijne te zijnen opzigte zoo vrijgevige landgenooten van ondankbaarheid (ondankbaar voor wat?) en laat zich alles geven zonder ooit genoeg te hebben.

Het contrast is groot. — Béranger was arm maar verre van een bedelaar te zijn, en hij heeft zijn vaderland nooit iets gekost. —

— Onder de nieuwste en belangrijkste gebeurtenissen op het gebied der wetenschap, telt men de volgenden, die onzen geologen zóódanig met verwondering vervulden dat de *Société géologique* daaromtrent eene extra vergadering heeft belegd.

De eene dier gebeurtenissen is de ontdekking van messen en strijdbijlen, en andere van vuursteen vervaardigde gereedschappen, die gevonden zijn op den bodem van eene kiezel-strata nabij Amiens, en van 19 tot 25 voet beneden de oppervlakte van den grond. Naar het aanzien van het terrein is die kiezelgrond nooit omgegraven geweest en wat nog meer opmerkenswaardig is, is dat het terrein een afzonderlijk geisoleerd heuveltje vormt — De gevondene vuursteenen gereedschappen waren daar in groot aantal aanwezig en hebben de gehoudene beraadslagingen geleid tot hetzelfde resultaat, waartoe de ontdekkingen in de Brixham-grot aanleiding gaven; namelijk, tot de veronderstelling dat de aarde vroeger is bewoond geweest dan algemeen geloofd wordt.

Eene tweede ontdekking had plaats in de grot van Maccagnone, nabij Palermo waar doctor Falconer eene ongelooflijke hoeveelheid beenderen van onderscheidene diersoorten vond, benevens stukken houtskool en verschillende gereedschappen van vuursteen en agaat, al hetwelk begraven lag in eene breccia-laag. — Omtrent de belangrijkheid dezer ontdekking moge men oordeelen naar de daadzaak dat de plaats blijkt gekrioeld te hebben van hippopotami. — Over eene oppervlakte van slechts eenige weinige vierkante voeten vond doctor Falconer meer dan negentig van die beenderen, die bij de ontleedkundigen bekend zijn onder den naam van *astralagus* — Vreemd genoeg was de exploratie van die plek door doctor Falconer, het eerste wetenschappelijk onderzoek dat daar werd ingesteld niettegenstaande de bewoners dier omstreken, reeds sedert onheuchelijke jaren, zich uit die grot van die antediluviaansche overblijfselen voorzagen, voor hunne beenzwartbranderijën.

— De nota van de *Moniteur*, betreffende het terugbrengen van de land- en zeemagt op den voet van vrede, heeft hier nog niet alle bedenkingen weggenomen, omdat men weet, dat onder de tegenwoordige regering het verschil tusschen den voet van vrede en oorlog gemakkelijk en spoedig is op te heffen. De nota is overigens opgesteld met het oog op Engeland en wel op aandrang van den Heer de Persigny, die nog hier is, maar Maandag naar zijn post denkt terug te keeren. Hij is bijna de eenige vriend van Engeland aan het hof des Keizers, wiens overige omgeving zich met groote hevigheid uitlaat tegen onzen nabuur aan de overzijde van het kanaal. Eene hofdame, de echtgenoot van een maarschalk, zeide onlangs in haren ijver: „Ik ga mede als marketentster als het tot een oorlog met Engeland komt."

De afgezant van de hertogin van Parma heeft gisteren bij den Keizer het middagmaal gebruikt. Heden is dezelfde eer te beurt gevallen aan den afgezant der Italiaansche bevolking.

De vloot van de Adriatische Zee is grootendeels bestemd naar de havens van den Atlantischen Ocean. Slechts weinige schepen blijven in de Middellandsche Zee.

Op de beurs beweerde men heden, dat in de maand December e. k. de gezamenlijke Europesche Keizers en Koningen alhier zouden bijeenkomen.

— In weerwil van de geruststellende nota van den *Moniteur* waait er hier als het ware een kwade wind, die ons naar de kusten van Groot-Brittannie opstuwt. De toon der Engelsche dagbladen wekt veel ergernis en men kan niet ontkennen, dat, ofschoon het Engelsch gouvernement zich in de laatste jaren welwillender jegens ons heeft betoond, de oude wrok nog schijnt te blijven bestaan bij de Londensche pers. Gij behoeft, om u hiervan te overtuigen, slechts de *Times*, de *Morning Post*, de *Morning Herald*, de *Advertiser* en zoo vele andere bladen in te zien, die allen blijven hechten aan het denkbeeld van een inval onzerzijds.

Wat de zaken van Italie betreft, heeft de *Indépendance* berigt. dat het ontwerp van een Italiaansche confederatie door graaf Walewski was opgesteld. Dat de Fransche diplomatie zal medewerken tot het zamenstellen van dit gewigtig stuk, is ongetwijfeld waar; maar, wanneer gemeld dagblad beweert reeds de bijzonderheden te kennen, is het minst genomen voorbarig. Ik kan u de verzekering geven, dat al die door de *Indépendance* medegedeelde bijzonderheden verzonnen zijn. Overigens schijnt het zeker, dat de hertogen van Toscane en Modena constitutien aan hunne volken zullen geven en dat de Paus de hervormingen zal invoeren die Frankrijk verlangt.

— Waar zich maar eene gelegenheid voordoet wordt de keizer door de ministers en andere hooge staatsambtenaren bewierookt. De veldtogt in Italie verschaft thans eene gelegenheid te meer tot verheffing van het tijdvak der beide Napoleons. Zoo heeft de minister van openbaar onderwijs, bij het toekennen der prijzen ter gelegenheid van het algemeen *concours* der collegien, eene rede gehouden, waarin aan onzen keizer weer in ruime mate wierook wordt toegezwaaid. Van de wijze sprekende, waarop deze den vrede van Villafranca heeft gesloten, zegt de minister onder anderen: „Aldus heeft de erfgenaam van den grooten man, die op de rots van St. Helena zijn laatsten adem heeft uitgeblazen, met Frankrijk het verdrag der keizerlijke tradities vernieuwd."

— De toebereidselen voor den plegtigen intogt binnen de hoofdstad worden onvermoeid voortgezet. Op den Boulevard tegenover de Place Vendôme wordt een triomfboog van eene reusachtige grootte opgerigt, geheel van metselwerk. Volgens mededeelingen, welke ik geloof juist te zijn, zullen de soldaten van het leger ten 9 ure 's morgens hun intogt houden. Aan het hoofd zullen zich bevinden de soldaten met de op de Oostenrijkers veroverde vaandels; daarop volgen de keizer met zijn staf, de keizerlijke garde met hare kommandant, den maarschalk Regnault de St. Jean d' Angely; het eerste legercorps met den maarschalk Baraguay d'Hilliers, het 2de corps met den maarschalk Mac Mahon, het 3de met den maarschalk Canrobert en het 4de met den

maarschalk Niel. De optogt zal gesloten worden door de veroverde kanonnen.

PARIJS 8 Augustus. Het artikel van den *Constitutionnel* betreffende de fortificatie van Antwerpen, heeft hier veel opzien gebaard, vooral daar men weet, dat de schrijver er van, de heer Granier de Cassagnac, dergelijke artikelen in het kabinet des keizers schrijft.

Vooral heeft het de aandacht getrokken, dat daarin gewaagd wordt van het tijdvak, toen Engeland en Frankrijk met zooveel verbittering tegen elkander over stonden. Men is algemeen overtuigd, dat zulke artikelen in het tegenwoordig oogenblik kwaad kunnen stichten.

— De graaf de Persigny, de groote voorstander van de Fransch-Engelsche alliantie, is ijverig werkzaam ter gunste dier alliantie, en sommigen verwachtten veel goeds van zijne bemoeijingen, daar hij, zoo als men weet, 's Keizers persoonlijke vriend is. Intusschen is er in den laatsten tijd te veel gebeurd, dan dat men verwachten kan, dat de hartelijke verstandhouding van vroeger, vooreerst tusschen beide regeringen weder zal heerschen.

— Dezer dagen werd op Boulevard Bonne Nouvelle iemand door een kogel gewond. Het projectiel is door den wapensmid Devismes onderzocht. Deze heeft verklaard, dat de kogel afgeschoten was uit een salonpistool of karabijn, zoogenaamd Flobert. Volgens hem is alle kwade bedoeling aan dit voorval vreemd en moet de kogel gekomen zijn uit een huis of een der schietbanen, zoo als men die vindt op de boulevards van Strasbourg en van Sebastopol.

— Met de ontwapening der oorlogschepen gaat men in verschillende havens onafgebroken voort. Intusschen is de ontwapening van dien aard, dat men in eventueele gevallen, ze spoedig weer in hunnen vorigen staat kan terugbrengen.

ITALIË.

Er bestaan ook te Turin, in den kring der regering veel bedenkingen tegen de oprigting van een Italiaansch eedgenootschap. De *Opinione*, een ministerieel blad van Turin, zegt: „De magteloosheid van eedgenootschappen is een door de geschiedenis gestaafd feit, en de vruchten der federative verbindtenis in Duitschland zijn voorzeker niet geschikt om ons tot navolging uit te lokken. Of zou men welligt in Italie, Napels en Piemont onderling in zulk eenen kampstrijd willen brengen, als in Duitschland tusschen Pruissen en Oostenrijk wordt gevoerd?

„Doch in Italie zou de kampstrijd onder de bondsleden zich verder uitstrekken. Men wil door den eedgenootschappelijken band Sardinie in boeijen slaan, en het dwingen om zich te voegen naar het regeringsstelsel der anderen staten, met hetwelk het zich niet kan vereenigen.

„Een eedgenootschap zou geen ander doel hebben, dan, alle willekeurige en reactionaire handelingen te regtvaardigen. Sardinie zou die handelingen wraken, maar altijd overstemd worden. Welligt zou het zelfs worden uitgenoodigd om het voorbeeld der andere staten te volgen; indien het weigerde, zou het met aanwending van dwangmiddelen bedreigd worden; dan zou het de bevolking van Italie oproepen om zich aan zijne zijde te scharen; en het eedgenootschap zou te niet gaan.

„Door de foederative verbindtenis zou Italie ten laatste geheel onder Oostenrijks magt geraken. Indien in Toscane en Modena de omverworpene regeringen hersteld wierden, dan zouden alle leden van het eedgenootschap, behalve Piemont, op de hand van Oostenrijk zijn; en wie zou dan de nationale vlag in eere houden?

„Het eedgenootschap zou niets anders dan een valstrik voor onze volksvrijheden zijn; de tusschenkomst van den Italiaanschen bondsdag zou worden te baat genomen om bij ons constitutionele regten te vernietigen. Er zouden in die vergadering een aantal vraagstukken te berde komen, welke alle in ons nadeel zouden worden beslist. Zij zou eedgenootschappelijke wetsbepalingen op de drukpers verlangen, en daarmede de vrijheid van denken smoren. Zij zou eene wet op uitoefening van godsdienst voorstellen, waardoor de gewetensvrijheid zou worden geweerd. Zij zou eene wet maken, welke de vrije uitoefening van het regt der burgers om te vergaderen en zich te vereenigen, onmogelijk zou maken. Kortom, de bondsdag zou geene van de constitutionele waarborgen, welke in onze grondwet gelegen zijn, onaangetast laten.

„Het eedgenootschap zou aan Italie geen enkel voordeel aanbrengen noch eenige kracht bijzetten. Het zou in tegendeel Italie's ontwikkeling stuiten, er alle vrijgevige denkbeelden smoren en enkel Oostenrijks vermeende regten doen gelden."

— Te Milaan worden protesten geteekend tegen den eisch van Oostenrijk om aan Lombardije een gedeelte der Oostenrijksche schuld over te dragen. De petitionnarissen verlangen overigens, dat van de aan Lombardije ten deel vallende schade worde afgetrokken het verschil in de belastingen, dat Lombardije sedert 1817 meer betaald heeft dan de overige Oostenrijksche provincien; dat ook worde afgetrokken de waarden van de Lombarbijsch-Venetiaansche amortisatiekas, aan welke eene andere bestemming is gegeven, alsmede de aanzienlijke sommen, welke het Lombardijsch-Venetiaansch koningrijk van 1848 tot 1859, ten gevolge van gedwongen heffingen en afpersingen schade heeft geleden.

RUSLAND.

Den 23 Julij werd te Kroonstad groote revue gehouden over eene vloot van een en twintig stoomschepen waaronder zeven linieschepen — Krachtig doet zich de geest van vooruitgang gelden in dat land, waar voor eenige weinige jaren nog geen stoomschip was. — De Krim moge lauweren hebben gegeven aan Ruslands vijanden, eere zij keizer Alexander, voor Rusland zelve is de Krimoorlog het aanvangpunt geweest van eene schoone periode in de geschiedenis van deszelfs beschaving.

— Het prachtige marmeren Venusbeeld dat kort geleden bij de opgravingen in de Julius Cesar- tuinen te Rome werd gevonden, is voor het keizerlijk Museum te Petersburg aangekocht voor eene som van 50,000 francs, en is het den beroemden beeldhouwer Guaccherini die met het herstellen van de beschadigingen is belast.

In gewone tijden zou zulk eenen aankoop moeijelijker zijn geweest, doch de bekende afkeer des Pausen van naakte beelden, de staatkunde die aller aandacht bezig hield, en de oorlog, hebben die thans gemakkelijk gemaakt.

DUITSCHLAND.

Hanover staat op het punt van ernstige oneenigheden te krijgen met Noord Amerika. Een Hanoveraan, die in Noord Amerika was genaturaliseerd, kwam in Hanover terug en werd daar met zooveel geestdrift ontvangen dat het Gouvernement den verloren zoon onverwijld in het mobiel verklaarde leger eene plaats inruimde. De verloren zoon echter pretendeerde geen zoon des huizes meer te zijn, toonde zich weinig ingenomen met de eer dier mobieliteit, en gelukte het hem, naar men zegt, om eene boodschap van de Noord Amerikaansche regering aan haren gezant te Berlijn te doen zenden, waarbij deze werd gelast om het Hanoversche gouvernement beleefdelijk te kennen te geven dat, indien Hanover niet wil dat deszelfs vriendschappelijk diplomatieke betrekkingen met Amerika zullen worden gestaakt, de persoon in questie moet worden in vrijheid gesteld, dewijl die als Amerikaansch burger wordt beschouwd.

— Hebben de Oostenrijksche en Pruissche regeringen het niet bijzonder op elkander begrepen, thans schijnt het dat die veete in hunner krijg'ren borst, *individueel* wordt gevoed. Te Frankfort hebben gedurende de eerste dagen van Augustus hevige vechtpartijën plaats gehad van Oostenrijksche, Beijersche en Frankforter soldaten tegen de Pruissische, waarvan onderscheidene belangrijke kwetsuren het gevolg zijn geweest. — Op éene plaats duurde het gevecht meer dan drie uren, en daar men vergeefs den generalen marsch sloeg, ging men er toe over om patrouilles uit te zenden die, zoo als altijd met patrouilles het geval is, bijna overal te laat kwamen.

ENGELAND.

Het is in Engeland thans reeds eltelijke malen gebleken van welk nut de stereoskoop in het onderzoek van nagemaakte stukken is. Door het verdachte document als tegenhanger van het origineel in de stereoskoop te leggen ziet men dadelijk de minste ongelijkvormigheid. — Bij banknoten b. v. heeft men niets noodig dan twee echte bij de valsche: de beide echte billetten zullen met elkander in de stereoskoop gelegd als den zuiveren afdruk van éénе banknoot worden gezien, terwijl valsche naast eene echte gelegd, dáár waar het kleinst denkbare verschil is eene onzuivere afdruk vertoont en, is het verschil groot, de letters geheel door elkander zullen voorstellen. — De beste stereoskoop voor dit doel is Wheatstones spiegelstereoskoop.

— In de *Newcastle Chronicle* lezen wij het volgende als eene aanwijzing waartoe armoede iemand al brengen kan.

Voor eenige dagen werd hier het nieuws verspreid dat een man de rivier zou overloopen of een gespannen koord waardoor honderden menschen naar de groote rivierbrug werden gelokt om het feit te aanschouwen. De man die zich aan die gevaarlijke togt zou wagen was eenen Signor Duvalli, een klein vijf en vijftig jarig mannetje, dat, tamelijk armoedig, was gekleed, in zoogenaamd witte kousen, blaauwe kuitbroek, en rood hemd benevens een *non-descript* hoofddeksel dat in kleur noch vorm naar eenig bestaand model geleek. — Het touw was gespannen van den oever tot aan de top van eene scheepsmast op de tegenoverliggende rivierkant, en vormde eene vrij steile helling. In het eerst ging hij met lange, zeer voorzigtige schreden naar boven, doch toen deze schijnbare beschroomdheid een gemompel onder de toeschouwers te weeg bragt, ging hij met kleineren maar snellen stap verder en werd toen spoedig gezien als loodregt op den top van de scheepsmast vastgenageld. Daar bleef hij eenige oogenblikken onbewegelijk staan, waarna hij de terugreis aannam. Hij had een balanceerstok bij zich en toen hij half-weg was op de terugreis, haalde hij eene veldflesch met een glaasje uit en dronk, naar alle zijden groetende, het publiek toe, dat deszelfs gevoeligheid voor die beleefdheid betuigde door een daverend hoerah.

Dadelijk nadat hij weder veilig beneden was gekomen, werd hij door zijne grootste bewonderaars in de herberg gebragt, waar het volbragte feit behoorlijk werd bedronken.— Wegens de groote lengte van het touw was het in het midden zoodanig doorgebogen, dat Signor Duvalli met zijne schoenen het water raakte toen hij de gezondheid van het publiek dronk, en kan men zich daarnaar een denkbeeld vormen van het gevaar, dewijl de koord, die onmogelijk strakker kon worden gespannen, in de daad niet beter dan eene slappe koord was. De geheele reis, heen en terug, duurde zeventien minuten. Men moet wel arm zijn om op zulk eene wijze te trachten twaalf gulden, het geheele beloop der weddingschap, te verdienen.

AMERIKA.

In een onzer vorige nummers reeds hebben wij onze lezers medegedeeld dat het een besliste zaak is, dat men eenen nieuwen proef zal nemen met het leggen eener telegraaf-communicatie door den Atlantischen Oceaan, en dat der maatschappij die zulks zal ondernemen eene vernieuwde waarborg is gegeven door het Engelsche Gouvernement.

De ondervinding die men thans heeft opgedaan zal, naar men hoopt, een voldoende leiddraad zijn bij deze nieuwe proef die daardoor meer kans krijgt op welslagen, terwijl het voornemen om de *Great Eastern* het leggen van den kabel te bezigen, die kans nog meer versterkt.

Men heeft een voorstel gedaan om de kabel slechts tot op eenige voeten beneden het watervlak te doen zinken en dezelve door middel van elastieke spiraal-boeijen daar zwevende te houden, een maatregel die het herstellen van schade gemakkelijk zou maken, en waardoor tevens de kabel minder aan drukking zou zijn onderworpen. Onzes inziens zou zulk een kabel dan ook veel meer te lijden hebben van storm en golfslag, en is het de vraag of die drijfboeijen niet dikwijls zouden worden aangezeild en daardoor beschadigen, terwijl in de nabijheid van de Noord Amerikaansche kust de drijvende ijsbergen gemakkelijk beide, kabel en boeijen, zouden breken en vaneen scheuren.

Tegenover dit voorstel, dat algemeen weinig bijval vond, staat de bewering van Luitenant Maurij, chef van het nationaal observatorium te Washington, die een aantal bewijzen bijbrengt dat het zinken van den kabel tot op den zeebodem het beste middel is om er de duurzaamheid van te verzekeren. Hij voegt er echter bij dat het eene groote vergissing was om de geleiddraad te omwinden met eene zware bedekking van ijzerdraad, waardoor bij het uitvieren een zeer omslagtig stelsel van stoppers en andere veiligheidsmaatregelen noodig werd, terwijl het niet het minste nut aanbragt. Het is de zeelieden wel bekend dat omwindingen den binnendraad hinderlijk zijn in deszelfs elastische werking en dat bij sterke spanning de draad of het touw breekt, terwijl de omwinding geheel onbeschadigd blijft. — Op deze gronden beveelt de Luitenant Maurij aan om de telegraafkabel te maken naar het stelsel van Roger, wanneer dezelve niet dikker wordt dan een gewone loglijn, en zonder moeite kan worden uitgevierd.

De groote vraag bij het leggen van onderzeesche kabels is niet de diepte of de onstuimigheid van het water, maar wel de grenzen van de kracht van den electrischen stroom. Noch de stroom, noch de diepte der zee bieden hinderpalen aan, maar het gebeurde met den laatst gelegden kabel, heeft geleid tot de veronderstelling dat, bij de onderzeesche telegraphie de electrische stroom beperkingen of belemmeringen vindt, die nog niet duidelijk genoeg zijn aangewezen om zich daartegen met zekerheid te kunnen vrijwaren.

— In het rapport van de zes en twintigste tentoonstelling voor nijverheid in Noord Amerika, vinden wij bijzondere melding gemaakt van eene verbeterde naaimachine, die boven de daarbij aangebragte verbeteringen nog het voordeel heeft van goedkooper te zijn dan de vroegere. — Deze nieuwe machine, die vier duizend steken per minuut maakt, kost niet meer dan van 25 tot 30 dollars, dat is van *f* $62^1/_2$ ad. *f* 75.— Holl. Court.

Een tweede nijverheidsproduct waarvan met lof wordt gesproken, is papier van den vezel van de *arundinaria*, eene nietsoort die in de Zuidelijke staten in kwistigen overvloed in het wild wordt gevonden, en welk papier dus tegen eenen ongeloofli̇jk lagen prijs kan worden geleverd.

Verder is er eene stoommachine om katoen te verzamelen en te zuiveren, op zulk eene gemakkelijke, goedkoope en snelle wijze dat het den planters veel voordeeliger zal zijn om voortaan zulke machines daartoe te gebruiken, in stede van den handenarbeid hunner slaven.

Eene andere uitvinding is die eener verbeterde machine tot het slagten van varkens en het inzouten van hun vleesch, die eveneens met de grootste snelheid werkt en in een uur tijds de levende varkens metamorphoseert in tonnen gezouten vleesch, genoeg ter proviandering van het grootste oorlogschip.

Ten laatsten merken wij er in op een werktuigje dat, in de spoorwagens gesteld, de passagiers verwittigt van den afstand en den naam van het eerstvolgend station.

AFRIKA.

Van Senegal wordt het volgende berigt.

Den 14 Junij is van hier eene flotille van 4 stoomschepen met 775 koppen naar St. Louis uitgezonden om eenige oneenigheden met Fora, Dimar en Brakna te vereffenen. — Na eene reis van twee dagen werden de troepen geland en rukten dadelijk tegen het kamp van Sidij Eli op, waar men vernam dat al de zich aan plundering schuldig gemaakt hebbende stammen waren gelegerd. — Binnen een uur tijds was het kamp ingenomen, en de vijand, met achterlating van talrijke dudden en een zestigtal gevangenen, op de vlugt gedreven. Het gevolg hiervan was dat Sidij Eli zich den volgenden dag onderwierp en alle vroeger gemaakte buit teruggaf. Te Podor was het magtsvertoon, zonder dadelijkheden, reeds voldoende om aller onderwerping aftedwingen, terwijl Eliman Seijdou den 19den Junij werd gevangen genomen te Djalmath in Dimar, welke staatje men zegt dat voortaan een deel van Senegal zal uitmaken.

CHINA.

Volgens berigten, loopende tot en met 20 Augustus jl. werd in de stemming der bevolking te Canton weinig vijandigs bemerkt. De mandarijnen schenen oppervlakkig met de vertegenwoordigers der vreemde natiën op goeden voet. Volgens de verklaring van de Chinezen zelf mogt men daarop echter niet rekenen, wanneer de oorlog in het noorden wordt hervat, daar een keizerlijk bevel voldoende zou wezen om ook te Canton dadelijk alle betrekkingen met de vreemdelingen te doen afbreken.

Aangaande de voornemens der Engelschen en Franschen tegen Pekin, of den uitslag der onderhandelingen van den Amerikaanschen gevolmagtigde, was nog niets bekend.

Het consulaat der Nederlanden is sedert den 26den Augustus weder te Canton gevestigd.

EENE LES VOOR BEDEVAARTGANGERS.

In het jaar 1852 verliet een heilbegeerig Javaan zijne woonplaats in de omstreken van Buitenzorg, om met vele zijner geloofsgenooten den pelgrimstogt naar Mecca te ondernemen. Hij had zooveel geld bij zich als de meesten medenemen, ongeveer 20 dollars.

Een Arabisch gezagvoerder bragt hem en zijne reisgezellen, als schapen zaamgedrongen, voor een billijken prijs naar Singapore, waar hij zóólang als koeli moest werken tot hij genoeg had overgelegd om verder te kunnen komen. Dit gelukte hem vrij spoedig en weldra bereikte hij het doel van zijn togt. Hij aanschouwde Mecca, de geboorteplaats van zijn propheet, en zijn graf te Medina. Van daar begaf hij zich naar Djeddah aan de zeekust, en betaalde al hetgeen hij overgehouden had voor zijn passage naar Singapore. Niemand vroeg den heiligen man of hij de middelen had om in zijn onderhoud aan boord te voorzien. Hij bezat die middelen niet en moest dus de hulp inroepen van den *Nakodah* (gezagvoerder), die hem zeer gewillig verleend werd. Hij werd voorzien van rijst, versch water en brandhout, alles natuurlijk uit zuivere menschlievendheid. Zóó ten minsten dacht onze Hadjie; maar de Nakodah *Abdul Jalil* was van eene andere meening. Hij zag geen enkele reden waarom hij zijn vromen

broeder eerder voor niets den kost zoude geven dan den onbesneden zoon eens ongeloovigen, en de éénige vraag bij hem was, *hoe* hij voor het geleverde betaling krijgen zoude.

Om behoeftige Hadjie's naar Britsch-Indie over te brengen en een saldo van rekening-courant ten hunnen laste daar in te vorderen, ware in het oog van een sluwen Arabier het toppunt van dwaasheid. De vrome Nakodah vond het raadzamer te Dellie aan te gaan op de kust van Sumatra, eene plaats waar de gezegende wet van den propheet nog heerscht, en waar hij hoopte tot eene meer afdoende regeling met zijne passagiers te geraken. De bewoners van Delli plan- notenmuskaattuinen, doch kunnen zeer moeijelijk werklieden vinden omdat deze beter betaling krijgen van de ongeloovige Engelschen. De planters van Delli zijn daarom gaarne bereid tot het voorschieten van kleine sommen, door behoeftige Hadjie-passagiers aan gezagvoerders verschuldigd, doch onder voorwaarde dat de schuldenaren — wier toestemming tot de geheele transactie onnoodig wordt geacht — aan land moeten komen, en zóólang werken voor kost zonder loon tot het voorschot is terugbetaald. Het is gemakkelijk te begrijpen hoeveel jaren kunnen verloopen over eene terugbetaling, die moet geschieden van een te verdienen loon, wanneer geen loon wordt gegeven. Het éénig wonderbare is dat die terugbetaling toch eindelijk plaats hebben kan.

Ook de Hadjie van Buitenzorg werd pandeling; zijn schuld van vijf dollars werd aan de Nakodah door een ingezeten van Delli voldaan, en de Hadjie moest op de gewone voorwaarde van kost zonder loon notenmuskaatboomen planten zoolang zijn schuld niet was afgedaan. Drie jaren was hij daarover bezig; en alleen hard en aanhoudend werken, stelde hem in staat om na drie jaren zijne vrijheid terug te krijgen in verwisseling voor de vijf dollars, die hij had weten bijeen te schrapen door in de weinige hem toegestane uren van rust vruchtboomen te planten, waarvan hij de opbrengst voor zich zelven behouden mogt.

Hij werd overgebragt naar Poeloe Pinang, waar hij met niets anders aankwam dan een smerigen tulband, het duur gekocht teeken zijner heiligheid. Maar te Poeloe Pinang vindt men werk voor den kost met loon, en zoo kon onze Hadjie in korten tijd de reis naar Singapoera en van daar naar Java betalen, waar hij in Junij 1859 — dus zeven jaren na zijne afreize — wederkwam.

De moraal van het bovenstaand verhaal — voor de letterlijke waarheid waarvan wordt ingestaan — is deze:

Of het niet raadzaam zoude zijn deze en dergelijke reis avonturen zooveel mogelijk onder de Inlanders bekend te maken ten einde hun een gepasten afschrik in te boezemen van de gevaren en moeijelijkheden, aan een pelgrimstogt naar Mecca verbonden. (*Bat. Hand.*)

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN

Bevallen.

De echtgenoot van Mr. G. H. Hofland, D. Pasoeroean 12 September.— L. F. T. Kervel, geb. Roessing van Itterson, D. Batavia 22 September.— B. Binnendijk, geb. Bölken, D. Buitenzorg 24 September.— De echtgenoote van H. L. de Lijon, Z. Samarang 30 September.— De echtgenoote van A. Bodaar, D. Samarang 21 September. De echtgenoote van F. Nagel, D. Samarang 20 September.

Getrouwd:

J. C. Otten met H. Wels, Batavia.— J. J. Bals met W. F. Krijgsman, Bezoekie 5 September.

Overleden:

L. W. E. Bruijgom, 3 September.— E. H. O. van den Kerkhoff, Batavia 17 September.— B. F. Stoffels, Batavia 18 September.— E. S. Kuijp, 11 j. Soerabaija 25 September.

VERTREKKENDE PERSONEN.

A. L. Oger en familie. — A. A. G. Frappier. — M. Azon C. Jacometti.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
October.	1	Nederl. Ind.	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
„	2	„ „	Z. M. Schoenerbrik Sijlph	Luit.-ter-zee 1 kl. B. A. Houck	Batavia.
„	—	Engelsche	Architect	R. N. Beauvais	Balie (Badong.)
„	—	Nederlandsche	De Nederwaard	D. Kwakkelstein	Amsterdam.
„	—	„	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	Batavia.
„	3	„	Esther Helena	A. van Rhoon	Ternate.
„	—	„	Generaal Michiels	D. de Wilde	Amoerang.
„	4	„	Z. M. Stoomschip Merapie	Kap.-luit.-ter-zee A. F. Siedenburg	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Coquette	J. van Zalingen	Panaroekan.
„	—	Nederl. Ind.	Stoomschip Javaan	H. Coldenhoff	Pamakassan.
„	—	Nederlandsche	De Beurs van Rotterdam	F. de Vos	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Hing Thay	Amat	Balie.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
October	1	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda	G. Neije	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	Hoseeng	Intje Lanang	Bawean „ Grissee.
„	—	„ „	Tedok	Wongso	Balie.
„	—	Nederlandsch	Commissaris des Koning v. d. Heim	J. van Zanten	de Golf van Persie.
„	2	Nederl. Ind.	Moostarie thans hern. Noor	Sech Achmat bin Said Aliamanie	Samb. v. Sam. en Pontianak.
„	—	„ „	Stoomschip Koningin der Nederlanden	J. Cloppenburg	Batavia via Samarang.
„	—	Nederlandsche	Borneo	D. van Amerongen	Nederland via Pasoeroean.
„	3	„	Z. M. Stoomschip Soembing	Luit.-ter-zee 1 kl. A. J. Kroef	Koers stellende om de Oost.
„	4	Nederlandsche	Dirk Arnold	K. C. de Veer	Tjilatjap via Sumanap.
„	—	Balische	Poospa	Abdul Sookoor	Balie (Badong) via Grissee.
„	—	Nederl. Ind.	Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
„	—	„ „	Alhamadanie	Said Ismail Alhabassy	Bat. via Sum. en Cheribon.
„	—	Nederlandsche	Java Koerier	G. Diepering	Nederland via Panaroekan.
„	5	„	Jeannette Agatha	A. Cleijndert	„ „ Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Little Tot	Katjoong	„ „ Batavia.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Amerikaansche	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Regina Maria	Ouwehand	Nederland	„ „ „ „
„	Goede Verwachting	Van Lindonck	„	„ „ „ „
„	Walcheren	K. Hock	Rotterdam	„ „ „ „
„	Zeeland	H. P. Hazewinkel	Nederland	„ „ „ „
Engelsche	Roijal Sovereign	J. Vibert	Onbepaald	„ „ „ „
Nederlandsche	Koophandel	Crevecoeur	Nederland	„ „ „ „
„	Samarang	Swart	„	„ „ „ „
„	Krimpenerwaard	Speenhoff	„	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Cornelis Wernard Eduard	Bakker	Nederland	„ „ „ „ „
„	Arlequin	Singer	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Macao	Krol	Nederland	„ „ „
„	Bommelerwaard	Loos	„	„ „ „
„	Borneo	De Best	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Pieter Corneliszoon 't Hooft	N. Koens	„	„ „ „ „ „ „
„	E. W. van Dam van Isselt	Kolm	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
„	Prins Maurits	J. J. Bart	„	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Pauline	T. K. Veldman	Boni	„ „ „ „
„	Admiraal van Heemskerk	Koning	Nederland	„ „ „ „
„	Marianne	H. P. Gronbeck	Amsterdam	„ „ „ „
„	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Vesta	J. P. C. Gerrebrands	Holland	„ „ „ „ „ „
Nederlandsche	Staatsraad Baud	T. de Jong	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	Bulgersteijn	Verhagen	Boni.	„ „ „ „ „
„	Ida Willemina	Van Wijland	„	„ „ „ „ „
„	Nieuw Lekkerland	Hoffmann	Nederland	„ „ „ „ „
„	Maria Catharina	H. C. de Bos	Amsterdam	P. Kervel & Co.
„	Maria Agnes	G. Ten Brinck	„	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met de Eng. bark *Architect*, de heeren Haberbier en Lange.— Met de Nederl. bark *De Nederwaard*, de heeren J. J. Busken Huet, en H. J. Westerinck.— Met Z. M. stoomschip *Merapie*, luit-t/z. 1ste klasse Schmidt auf Altenstadt.— Met het Nederl. Ind. stoomschip *Javaan*, resident Arriens, overste Bade. officieren Baer, Domis, Verf, de heeren Arriens, Duperron, en Bondom.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren W. Daun en Ch. Schmidt, Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Nederl. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, den heer H. Schutters, Z. M. troepen en bannelingen.— Met de Nederl. Ind. kotter *Little Tot*, den heer M. Carstensen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Phoenix, Suriname en schroefkorvet Groningen, Transportschip Merwede; de stoomschip Merapie; de schoenerbrik Sijlph, schroefschoener Java; de schepen Prins Maurits, Spitfire, Staatsraad Baud, Djoedool Moebarak, De goede Verwachting, Herschel, Pieter Corneliszoon 't Hooft en Samarang; de stoomschepen Palembang, Batavia; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Marion Macentyre, Samuel Hendrikus, Jan Schouten, Meteor, Arlequin, Koophandel, Ida, Regina Maria, Macao, Goansien, Bulgerstijn, Ida Wilhelmina, Walcheren, Nieuw Lekkerland, Vesta, Fathool Wahab, Cornelis Wernard Eduard, Bommelerwaard, Krimpenerwaard, Salma, Waalstroom, Faulke Nassar, Bacht Mastora, Abbool Hassim, De Prins Veldmaarschalk, E. W. van Dam van Isselt, Clio, Calijpso, Maria Catharina, Maria Magdalena, Quatre Bras en Maria Agnes, Java, Architect, De Nederwaard, Agatha en Marian Generaal Michiel; de brikken So-Ootdin, Risgil Hair en Anna Dixon; deschoeners Sarie Tengaroong, Carolina, Hing Aan Ester Helena, Coquette.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 3de tot en met den 5den October 1859.

AANVOER.

Van Balie per het Eng. schip *Architect*, gezagv. BEAUVAIS, agenten, MCMILLAN MARTEN & Co.

1670 picols rijst, 30 varkens, 55 runderen, 9 kisten gez. eijeren, 3000 stuks kokosnoten, MCMILLAN MARTEN & Co.

Van Batavia per het Nederl. schip *Agatha & Maria*, gezagv. VAN ZIJP, agenten MC. MILLAN MARTEN & Co.

50 kisten boomwas, 20 balen drills, 8 collies koopmanschappen, THOMAS; 30 kisten vruchten op brandewijn, DE STURLER & FAGNOTTI; 46 kisten koopmanschappen, MATHIEU EBBS RUYS & Co; 2 kisten eau de cologne, GEBR. VAN DELDEN; 13 collies diverse lampen, MCLENNAN & Co; 140 vaten meel, 1151 stuks zweedsch ijzer, 403 collies koopmanschappen, Order.

Van Nederland per het Ned. schip *Nederwaard* gezagv. D. KWAKKELSTEIN, agenten FRASER EATON & Co.

2 kisten rijtuig, B. H. VAN OVEN; 1 kist marmersteen, A. J. BAKE; 49 collies koopmanschappen, 100 riemen, CURTIS & Co; 3 kisten manufacturen, en garen, P. OECHSMAN; 12 kisten koopmanschappen, H. KILL; 125 kisten wijn, 100 vaatjes boter, 70 vaatjes rolpens, 12 kisten manufacturen, 3 kisten koopmanschappen, SCHIMMELPENNINCK & Co; 1 kist koopmanschappen, E. MANDEN; 3 kisten medicijnen, VRIKSMAN; 38 vaten azijn, 1 monsterkistje 148 collies manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 24 kisten dranken, 5 collis koopmanschappen, M. OHL; 18 collis koopmanschappen, 12 bossen schoppen, VAN LAKERVELD & Co; 36 kisten wijn, P. KERVEL & Co; 2 kisten glaswerk, W. MOLGER; 3 kisten schrijf-papier, LE ROY & Co; 34 collis ijzerwerk, BAIJER & Co; 6 collis koopmanschappen, C. ROSEMEIER; 6 vaten bier, ANEMAET & Co; 63 collis koopmanschappen, M. POLACK; 150 vaten 10/2 pijpen bier, 6 kisten diversen, MATHIEU EBBS RUYS & Co; 100/1 en 50/2 arak leggers, FRASER EATON & Co; 1 blikken trommel diversen, SPICH & GRIJP; 1 geslagen ijzeren framing, M. BOUMEESTER; 1 kist zilverwerk, J. UHLENBECK; 56 collis machinerien, B. J. VAN ECK & Co; 1 kistje diversen W. CORES DE VRIES; 2 kisten boeken LEESGEZELSCHAP EUROPA, 1 kist boeken, 2 kisten onbekend, GEBR. GIMBERG & Co; 11 kisten koopmanschappen, MARTENS & Co; 3 stuks gez. vleesch, F. VREEDE; 2 kisten koopmanschappen, B. KOPERSMIT & Co; 11 vaten gez. vleesch en 20 hammen, 12 stuks rookvleesch, 6 stuks saucijs de bologne, J. KOSEN; 54 collies 1 kistje machinerien, KWEE KING JE; 49 vaten pik, 1046 stuks staal, 1009 staven ijzer, 159 collies verfwaren en koopmanschappen, N. H. M.; 219 collies koopmanschappen, 330 collies bier, 25 vaten gez. vleesch, 200 hammen, 100 vaatjes boter, 200 kistjes kazen, ORDER.

Van Ternate per de Nederl. Ind. schoener *Esther Helena*, gezagv. VAN RHOON, agent Gezagvoerder.

135 picols masoij basten, 470 picols wilde noten, 10 picols dammar, MANGERDUS.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Borneo*, gezagv. VAN AMERONGEN.

180 picols rotting, $8000^{74}/_{100}$ picols suiker, 350 picols tin, N. H. M.

Naar Nederland via Sumanap en Tjilatjap per het Nederl. schip *Dirk Arnold*, gezagv. DE VEER.

120 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Panaroekan per het Nederl. schip *Java Koerier*, gezagv. G. DIEPERING.

$3001^{65}/_{100}$ picols suiker, 350 picols tin, 120 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Samarang per het Nederl. schip *Zeeland*, gezagv. HAZEWINKEL.

$6004^{37}/_{100}$ picols suiker, 210 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Jeannetta & Agatha*, gezagv. CLEIJNDERT.

80 picols rotting, 400 picols tin, 189 picols noten, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER *f* $16^1/_2$ à *f* 17.—

KOFFIJ.

RIJST (CARGA) per koijang *f* 110 à *f* 125 —

Id. (WITTE) „ „ *f* 150 à *f* 160.—

KOEHUIDEN per picol.

ARAK per legger *f* 45.—

OLIE (KLAPPER.)

OLIE (KATJANG.)

KADJANG MATTEN.

ROTTING *f* 8 à *f* 9.—

WISSELKOERS *f* 103% à *f* 104.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 9den October 1859.

's Morgens ten half negen ure.

Ds. VAN STEEDEN.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 9den October 1859.

's Morgens ten half negen ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.